

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
putem
TRGOVAČKOG SUDA U OSIJEKU

Naš broj: 550

Pravna stvar: P-128/12

Tužitelj: VIBROBETON INŽENJERING D.O.O. U STEČAJU
OIB: 84245743968
A. Stepinca 4, Vinkovci

Tuženik: Stečajna masa iza VIBROBETON d.d. Vinkovci u stečaju
OIB: 39433135676
Osijek (Grad Osijek), Kardinala A. Stepinca 4
zastupan po stečajnom upravitelju Tihomiru Zecu, OIB: 80723087237

Radi: pobijanja pravnih radnji

PRIJEDLOG ZA DOPUŠTENJE REVIZIJE
VRHOVNOM SUDU REPUBLIKE HRVATSKE

- protiv presude Visokog Trgovačkog suda, posl.br. PŽ-6606/2019-2 od 8. srpnja 2020. godine

Stečajni upravitelj Tihomir Zec kao zastupnik po zakonu je sukladno odredbi članka 91. a. stavak 2. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj 53/91 do 79/19) ovlašten podnijeti ovaj prijedlog budući da ima položen pravosudni ispit.

Dokaz: preslika potvrde o položenom pravosudnom ispitu.

Prijedlog za dopuštenje revizije Vrhovnom sudu Republike Hrvatske tuženik podnosi temeljem odredbi čl. 382. do čl. 400. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj 53/91 do 70/19, dalje u tekstu: Zakon o parničnom postupku) te čl. 117. st. 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj 70/19) protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl.br. PŽ-6606/2019-2 od 8. srpnja 2020. godine prema odredbi čl. 385., čl. 385a, čl. 387., čl. 388. Zakona o parničnom postupku jer je pravno pitanje, koje tuženik nastavno u prijedlogu postavlja, važno za odluku u sporu, za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni kao i za razvoj prava kroz sudsku praksu.

PRAVNO PITANJE

Je li tražbina stečajnog dužnika prema protivniku pobijanja nad kojim je također otvoren stečajni postupak, a koja proizlazi iz pravne osnove pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika (čl. 127. do čl. 144. Stečajnog zakona), tražbina stečajnog vjerovnika ili tražbina vjerovnika stečajne mase?

Obrazloženje

U trenutku litispendencije nad objema parničnim strankama je već bio otvoren stečajni postupak. Nad tužiteljem VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. stečaj je otvoren rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku broj St-91/2010 od 17. 11. 2011. godine dok je nad tuženikom VIBROBETON d.d. stečaj otvoren rješenjem Trgovačkog suda u Osijeku broj 13 St-199/11-14 od 4. 11. 2011. godine.

Parnične stranke su dana 2. 8. 2010. godine sklopile Ugovor o cesiji kojim je VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. kao cedent ustupio VIBROBETON d.d. kao cesionaru svoju novčanu tražbinu prema ADRIATICA DUNAV d.o.o. u iznosu od 3.057.265,52 kn.

Prije otvaranja stečaja nad VIBROBETON d.d., stečajna upraviteljica tužitelja VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. u stečaju je dopisom od 21. 7. 2011. godine pozvala tuženika VIBROBETON d.d. u stečaju na raskid Ugovora o cesiji od 2. 8. 2010. godine zbog toga što se radi o pobojoj pravnoj radnji te je sukladno zaključcima Odbora vjerovnika VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. u stečaju dostavila predložak Sporazuma o raskidu Ugovora o cesiji.

Nakon pribavljanja odobrenja stečajnog suca za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika, tužitelj je dana 20. 2. 2012. godine protiv tuženika VIBROBETON d.d. u stečaju podnio tužbu radi pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika kojom tužbom je zahtijevao utvrđenja da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi Ugovor o cesiji sklopljen dana 2. 8. 2010. godine između tužitelja VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. u stečaju kao cedenta i tuženika VIBROBETON d.d. u stečaju kao cesionara uz obvezu tuženika da u stečajnu masu tužitelja vrati imovinske koristi koje je stekao temeljem ugovora o cesiji u iznosu od 3.057.265,52 kn spp.

U svom odgovoru na tužbu kao i tijekom čitavog postupka tuženik VIBROBETON d.d. u stečaju u odgovoru na tužbu ukazivao je na nedopuštenost tužbe, navodeći kako je odredbom članka 96. Stečajnog zakona (Narodne novine, broj 44/1996, 161/1998, 29/1999, 129/2000, 123/2003, 197/2003, 187/2004, 82/2006, 116/2010, dalje u tekstu: SZ) popisano da stečajni vjerovnici svoje tražbine prema dužniku mogu ostvarivati samo u stečajnom postupku, dakle podnošenjem prijave stečajnom upravitelju odnosno stečajni vjerovnici ne mogu protiv stečajnog dužnika pokretati i voditi parnične i ovršne postupke osim u slučaju da im je tražbina u stečajnom postupku od strane stečajnog upravitelja osporena odnosno ukoliko se radi o parnicama protiv stečajnog dužnika koje se tiču izlučenja nekog predmeta iz stečajne mase, odvojenog namirenja obveza stečajne mase (čl. 95. st. 2. SZ).

Presudom Trgovačkog suda u Osijeku, posl.br. P-128/12-25 od 8. studenog 2013. godine utvrđeno je da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi Ugovor o cesiji sklopljen između VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. u stečaju kao cedenta i tuženika VIBROBETON d.d. u stečaju kao cesionara dana 2. kolovoza 2010. godine dok je točkom II. određeno kako je tuženik VIBROBETON d.d. u stečaju dužan vratiti u stečajnu masu tužitelja VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. u stečaju sve imovinske koristi koje je stekao temeljem Ugovora o cesiji od 2. kolovoza 2010. godine u iznosu od 3.057.265,52 kn, koje je naplatio od cesusa ADRIATICA DUNAV d.o.o. zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 1. siječnja 2011. godine po eskontnoj stopi HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanoj za 8 postotnih poena, kao i nadoknaditi parnični trošak u iznosu od 277.487,00 kn.

Presudom Visokog trgovačkog suda posl.br. PŽ-6606/2019-2 od 8. srpnja 2020. godine potvrđena je presuda Trgovačkog suda u Osijeku, posl.br. P-128/2012-25 od 8. studenog 2013. u točki I. i II. kojim je određeno da je VIBROBETON d.d. u stečaju dužan vratiti u stečajnu masu VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. u stečaju sve imovinske koristi koje je stekao na temelju Ugovora o cesiji od 2. kolovoza 2010. godine, koje je naplatio od cesusa ADRIATIC DUNAV d.o.o. sa zateznim kamatama od 1. siječnja 2011. godine do isplate po eskontnoj stopi za ostale odnose, kao i nadoknaditi parnične troškove u iznosu od 277.458,00 kn dok je presuda preinačena u preostalom dijelu točke II. izreke.

U obrazloženju drugostupanjske presude (strana 3. pasus 5.) drugostupanjski sud ocjenjuje kako je pravilan zaključak prvostupanjskog suda da VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. u stečaju nije imao tražbinu prema VIBROBETON d.d. u stečaju u vrijeme otvaranja stečajnog postupka nad tim društvom, zbog čega nije postojala obveza da tu tražbinu ostvaruje u stečajnom postupku sukladno s odredbom članka 96. SZ-a. **Drugostupanjski sud zauzima pravni stav kako otvaranje stečajnog postupka nad VIBROBETON d.d. u stečaju nema utjecaja na dopuštenost tužbe za pobijanje radnji stečajnog dužnika (tužitelja) podnesene protiv VIBROBETON d.d. u stečaju prema odredbama Stečajnog zakona te kako tužiteljeva tražbina da mu tuženik vrati u stečajnu masu koristi postignute pobijanom pravnom radnjom nastaje tek nakon što su pravomoćno utvrdi da je ta radnja bez pravnog učinka prema stečajnoj masi i naloži tuženiku takvo vraćanje (članak 141. stavak 5. Stečajnog zakona).**

Odredbom članka 70. stavka 1. SZ-a određeno je kako su stečajni vjerovnici osobe koje u trenutku otvaranja stečajnog postupka imaju kakvu imovinsko-pravnu tražbinu prema dužniku.

Stečajni vjerovnici mogu svoju tražbinu prema dužniku namirivati **samo u okviru stečajnog postupka, neovisno o vrsti tražbine.** Sama tražbina vjerovnika se može sastojati u davanju, činjenju, nečinjenju i trpljenju. **Neovisno o tome je li tražbina novčana, nenovčana, uvjetna, bezuvjetna, dospjela, nedospjela, je li tražbina u stranoj valuti ili je izražena u kunama, ta se tražbina na dan otvaranja stečajnog postupka mora izraziti u novčanom ekvivalentu i to u kunama na dan otvaranja stečajnog postupka.** Stečajni vjerovnici su svi oni subjekti koji su imali tražbinu prema stečajnom dužniku u vrijeme otvaranja stečajnog postupka, neovisno o tome kada ta tražbina dospijeva na naplatu.

U trenutku otvaranja stečaja nad VIBROBETON d.d. u stečaju na strani VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. u stečaju nedvojbeno postoji tražbina s osnova zahtjeva radi raskida ugovora o cesiji od 2.8.2010. godine i tu tražbinu je VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. u stečaju morao prijaviti stečajnom upravitelju kao i svi drugi stečajni vjerovnici, a u slučaju da ju je stečajni upravitelj osporio, tada bi se u sklopu parnice radi utvrđenja osnovanosti te tražbine kao prethodno pitanje odlučilo o poboynosti ugovora o cesiji.

Ovakvim pravnim stavom drugostupanjski sud je omogućio pogodavanje određenih stečajnih vjerovnika kojima je omogućeno da svoju novčanu tražbinu namire vjerovnici stečajne mase premda se u konkretnom slučaju ne radi o tražbinama koje bi se mogle podvesti pod odredbu čl. 87. SZ jer se zasigurno ne radi o obvezama:

- 1. zasnovanim radnjama stečajnoga upravitelja ili na drugi način upravljanjem, unovčenjem i podjelom stečajne mase, a koje ne spadaju u troškove stečajnoga postupka,*
- 2. tražbinama odvjetnika za pružene usluge tijekom posljednjih šest mjeseci prije otvaranja stečajnoga postupka u svezi sa zaštitom i ostvarenjem prava dužnika koja ulaze u stečajnu masu,*
- 3. iz dvostranoobveznih ugovora ako se njihovo ispunjenje traži za stečajnu masu ili mora uslijediti nakon otvaranja stečajnoga postupka,*
- 4. na temelju neosnovanoga obogaćenja mase,*
- 5. tražbinama radnika stečajnoga dužnika nastale nakon otvaranja stečajnoga postupka...*

Što bi se dogodilo u slučaju da je tužitelj VIBROBETON INŽENJERING d.o.o. u stečaju navedenu parnicu protiv VIBROBETON d.d. pokrenuo prije otvaranja stečaja nad tuženikom?

Ako bi se prihvatio sporni stav drugostupanjskog suda da je za postojanje tražbine tužitelja bilo nužno postojanje pravomoćne presude da je pravna radnja bez pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja, znači li to da u konkretnom slučaju tužitelj ne bi bio dužan prijaviti stečajnom upravitelju tražbinu o kojoj se vodi parnica?

Je li i tužitelj u parnicama radi naknade štete, čija tražbina u trenutku otvaranja stečaja nad tuženikom također nije utvrđena – kvantificirana, također u poziciji da svoju tražbinu namiruje kao vjerovnik stečajne mase?

Ovakvim pogrešnim tumačenjem drugostupanjskog suda omogućeno je jednom vjerovniku da svoju tražbinu namiri kao vjerovnik stečajne mase samo iz razloga što u trenutku otvaranja stečaja nije raspolagao s pravomoćnom presudom kojom je utvrđena poboynost pravne radnje dok će s druge strane, primjerice, radnici koji su raspolagali ovršnim ispravama ostati uskraćeni za namirenje svojih tražbina.

Slijedom navedenoga, predlaže se Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da po prijedlogu tuženika Stečajna masa iza VIBROBETON d.d. Vinkovci u stečaju, a temeljem odredbe članka 385. članka 385. a, članka 386, članka 387, članka 388. Zakona o parničnom postupku dopusti reviziju o sljedećem pravnom pitanju koje tuženik postavlja u ovom prijedlogu jer je riječ o pravnom pitanju koje je važno za odluku u sporu, za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni kao i za razvoj prava kroz sudsku praksu.

U Osijeku, 30/09/2020/godine

Tuženik:

